

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

→ později byla předána veřejnosti. V průběhu druhé světové války ji však německá armáda zabrala pro vojenské účely. Po druhé světové válce se Čerchov ocitl v tzv. hraničním pásmu s přísným zákazem vstupu. Původní turistické objekty byly kromě Kurzovy věže zbourány a na jejich místě vyrostly nové stavby pro rádiový odposlech. Tento tajný vojenský objekt tehdy sloužil, podobně jako vojenský objekt na šumavském kopci Poledník, k protivzdušné obraně státu. Po roce 1989 sice došlo k zpřístupnění Čerchova, ale rozhledna byla kromě několika výjimek celoročně uzavřená. Teprve v červenci roku 2000 byla po opravách zpřístupněna veřejnosti.

• **Co lze vidět:** Když na ni po 128 schodech vystoupíme, naskytne se nám nádherný kruhový výhled na vrcholky Šumavy, jako jsou Mústek, Ostrý, nejvyšší hora Šumavy – německý Javor – a další. Před nimi pak na německém území vystupuje Hoher Bogen s vojenskou věží, na jihu a západě vidíme zvlněnou bavorskou krajinu a za dobré viditelnosti spatříme i Alpy. Na severozápadě vyčnívá německý kopec Signalberg a vpravo od něj vystupují vrcholky Českého lesa. Těsně za naší hranicí s Německem se vypíná kopec Ebene s rozhlednou, za ním vpravo spatříme kopec Zvon s vojenskou věží a ještě dále vpravo se tyčí kopec Přímá s hradem. Stejným směrem se pak přímo naproti vypínají hřebeny Haltravy. Na severovýchodě v pozadí vystupují Brdy s Třemšínem a na východě uvidíme nedaleký kopec Koráb s rozhlednou. V Kurzově rozhledně je k dispozici i malé občerstvení.

• **Okolí:** V Domažlicích stojí za pozornost mimo jiné i 56 metrů vysoká válcová věž kostela Na-

FOTO: VLADIMÍR POHORECKÝ

Rozhledna na Hostýně

rození Panny Marie, která je vychýlena od svislé osy o jeden metr. Z jejího vyhlídkového ochozu je krásný pohled na město a okolí.

Rozhledna na Hostýně

Nejvýznamnějším vrcholkem Hostýnských vrchů je památný kopec Hostýn. Vypíná se asi dvacet kilometrů jihovýchodně od Přerova nad městečkem Bystřice pod Hostýnem. Na tomto pověstmi opředeném kopci, který měří 735 metrů, stojí kromě barokního poutního kostela Nanebevzetí Panny Marie a několika dalších staveb také rozhledna. Na Hostýn sice vede asfaltová silnice, ale pro motorová vozidla je tam umožněn výjezd pouze na povolení. Jinak je nutno vozidlo za-

parkovat dole pod kopcem na parkovišti a vydat se nahoru kyvadlovou autobusovou dopravou. Kamenná rozhledna byla postavena v roce 1898. Nejbližší železniční stanice v Bystřici pod Hostýnem je vzdálena po červené značce zhruba čtyři kilometry.

• **Co lze vidět:** Na rozhlednu, v jejíž spodní části je kaple Svatého Kříže, vystoupíme po 62 schodech. Z věže je pěkný výhled – i když ho trochu zastiňují vzrostlé stromy – na Bystřici pod Hostýnem. Za ní se na západě rozkládá Haná a dále jsou vidět hřebeny Dražanské vrchoviny. Směrem na sever vystupují z roviny Oderské vrchy. Na severovýchodě vyčnívá z kotliny v pozadí Starojický kopec s hradem Starým Jičínem a trochu více vpravo jsou vidět výběžky Beskyd. Přímo proti nám se na severovýchodě vypíná nejvyšší kopec v Hostýnských vrších Kelčský Javorník s telekomunikační věží. Na jihu jsou pak v dálce vidět hřebeny Bílých a Malých Karpat a na jihozápadě vystupuje Ždánický les a vpravo Chřiby s hradem Buchlov.

Půl kilometru od rozhledny stojí nejvýše položený moravský poutní kostel, barokní chrám Nanebevzetí Panny Marie z roku 1747. Hostýn byl již obýván v dávných dobách, o čemž svědčí zbytky hradišť. Pravidelně se zde konaly a konají tradiční poutě. Podle pověsti má být uvnitř hory, tak jako na bájném Blaníku, ukryto vojsko, které má přijít Moravě na pomoc, až jí bude nejhůř.

• **Okolí:** U Lipníku nad Bečvou se nachází hrad Helfštýn ze 13. století. U Hranice je pak naše nejhlubší propast – Hranická. Blízko jsou Zbrašovské aragonitové jeskyně. ■

VLADIMÍR POHORECKÝ

Zajímavost

Bismarckovy věže

Na počest sjednotitele Německa bylo vztyčeno ve střední Evropě dvě stě tzv. Bismarckových sloupů (monumentů), které byly při slavnostních příležitostech i zapalovány. Tři z nich dodnes stojí na našem území a slouží jako rozhledny. Jde například o kamennou rozhlednu

Háj u Aše. Je to nejzápadněji postavená rozhledna na našem území, a je nejmohutnější. Třicet čtyř metrů vysoká kamenná věž byla otevřena 19.

června 1904. Z netradičních půlkruhových vyhlídkových ochozů je dobře vidět Ašský výběžek z Krušných hor lze zhlédnout Klínovec.

Druhá tzv. Bismarckova věž se nachází na 597 metrů vysoké hoře **Ta-nečnice u Mikulášovic.** Kopec byl prý pojmenován podle staré pověsti,

kteřá pravila, že sem chodívala jakási žena tančit a svádět myslivce. Jde o nejsevernější rozhlednu v Čechách, která stojí na místě dřevěné vyměřovací věže poničené v roce 1903 silnou bouří. Základní kámen byl položen 10. července 1904 a za necelý rok byla rozhledna při slavnostním otevření pokřtěna jménem bývalého německého kancléře Bismarcka. Na masivní žulové podzdivce spočívá 16 m vysoká osmiboká konstrukce z cihel. Stylové provedení dnes narušují ocelové pásy, jimiž byla věž opásána při generální opravě

provedené v 70. letech. Nahoru na vrchol věže můžeme vystoupat po 138 schodech, otevře se nám výhled na nejsevernější území republiky, na České Švýcarsko a nedaleké město Sebnitz.

FOTO: WWW.ROZHLEDNY.COM

Háj u Aše

Kostelní věže

Jde o církevní nebo památkové objekty, které byly postaveny i k turistickému účelu. Jedná se například o **Bolfánek u Chudenic**, které byly působištěm buditele českého národního obrození Josefa Dobrovského. Stojí na vrcholku kopce asi dva kilometry jihozápadním směrem, uprostřed zámecké "Americké zahrady". Bolfánek je původně věž z barokního kostela, který byl zrušen na základě reformy císaře Josefa II. v roce 1785. Kostel nechal postavit František Josef Černín, majitel zdejšího panství v letech 1722 – 1729. Osamocená věž byla později dostavěna

do výšky 45 metrů a upravena na rozhlednu. Na místě nynější vyhlídky stávala dříve kaplička na paměť návštěvy řízenského biskupa Wolfganga, který zde přenocoval v roce 983

na cestě z Prahy, kde vysvětil prvního českého biskupa Dětmara. Bolfánek nabízí pěkné pohledy na Šumavu a Český les.

Další rozhlednou je **Hořícký Chlum** u východočeských Hořic. Jde o nedostavěný památník – **Masarykovu věž samostatnosti.** Honosně pojatý projekt počítal s 40metrovou věží. Základní kámen pokládal v roce 1924 sám prezident Masaryk. V průběhu stavby se ukázalo, že si Hořice tak nákladnou stavbu dovolit nemohou. Proto byla věž zakončena v pětadvaceti metrech a slouží jako rozhledna, astronomická observatoř i jako památník válečným obětem. V průčelí

můžeme obdivovat šest pískovcových reliéfů od sochařů Vávry a Lenharta, s motivy 1. odboje a vzniku československého státu.

FOTO: WWW.ROZHLEDNY.COM

Hořícký Chlum